

MÄNGUASJADE OHUTUS

Osa 8: Vanuse kindlaksmääramise suunised

Safety of toys

Part 8: Age determination guidelines (ISO/TR 8124-8:2016)

EESSÕNA TEHNILISE ARUANDE EESTIKEELSELE VÄLJAANDELE

See väljaanne on

- CEN-i tehnilise aruande CEN ISO/TR 8124-8:2016 ingliskeelse teksti sisu poolest identne tõlge eesti keelde. Tõlgenduserimeelsuste korral tuleb lähtuda ametlikes keeltes avaldatud tekstidest;
- eesti keeles avaldatud sellekohase teate ilmunisega EVS Teataja 2023. aasta septembrikuu numbris.

Dokumendi tõlke koostamise ettepaneku on esitanud Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Amet, dokumendi tõlkimist on korraldanud Eesti Standardimis- ja Akrediteerimiskeskus ning rahastanud Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium.

Dokumendi on tõlkinud Interlex OÜ, dokumendi on heaks kiitnud Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Amet.

Standardi mõnedele sätetele on lisatud Eesti olusid arvestavaid märkusi, selgitusi ja täiendusi, mis on tähistatud Eesti maatahisega EE.

Euroopa standardimisorganisatsioon on teinud CEN-i tehnilise aruande CEN ISO/TR 8124-8:2016 rahvuslikele liikmetele kättesaadavaks 17.02.2016.

Date of Availability of the CEN Technical Report CEN ISO/TR 8124-8:2016 is 17.02.2016.

See dokument on CEN-i tehnilise aruande CEN ISO/TR 8124-8:2016 eestikeelne [et] versioon. Teksti tõlke on avaldanud Eesti Standardimis- ja Akrediteerimiskeskus.

This document is the Estonian [et] version of the CEN Technical Report CEN ISO/TR 8124-8:2016. It was translated by the Estonian Centre for Standardisation and Accreditation.

Tagasisidet tehnilise aruande sisu kohta on võimalik edastada, kasutades EVS-i veebilehel asuvat tagasiside vormi või saates e-kirja meiliaadressile standardiosakond@evs.ee.

ICS 97.200.50

Standardite reprodutseerimise ja levitamise õigus kuulub Eesti Standardimis- ja Akrediteerimiskeskusele

Andmete paljundamine, taastekitamine, kopeerimine, salvestamine elektroonsesse süsteemi või edastamine ükskõik millises vormis või millisel teel ilma Eesti Standardimis- ja Akrediteerimiskeskuse kirjaliku loata on keelatud.

Kui Teil on küsimusi standardite autoriõiguse kaitse kohta, võtke palun ühendust Eesti Standardimis- ja Akrediteerimiskeskusega: Koduleht www.evs.ee; telefon 605 5050; e-post info@evs.ee

English Version

**Safety of toys - Part 8: Age determination guidelines
(ISO/TR 8124-8:2016)**

Sécurité des jouets - Partie 8: Lignes directrices pour la
détermination de l'âge (ISO/TR 8124-8:2016)

Sicherheit von Spielzeug - Teil 8: Leitlinien zur
Alterseinstufung (ISO/TR 8124-8:2016)

This Technical Report was approved by CEN on 23 October 2015. It has been drawn up by the Technical Committee CEN/TC 52.

CEN members are the national standards bodies of Austria, Belgium, Bulgaria, Croatia, Cyprus, Czech Republic, Denmark, Estonia, Finland, Former Yugoslav Republic of Macedonia, France, Germany, Greece, Hungary, Iceland, Ireland, Italy, Latvia, Lithuania, Luxembourg, Malta, Netherlands, Norway, Poland, Portugal, Romania, Slovakia, Slovenia, Spain, Sweden, Switzerland, Turkey and United Kingdom.

EUROPEAN COMMITTEE FOR STANDARDIZATION
COMITÉ EUROPÉEN DE NORMALISATION
EUROPÄISCHES KOMITEE FÜR NORMUNG

CEN-CENELEC Management Centre: Avenue Marnix 17, B-1000 Brussels

SISUKORD

EUROOPA EESSÕNA.....	3
EESSÕNA.....	4
1 KÄSITLUSALA.....	5
2 TERMINID JA MÄÄRATLUSED.....	5
3 SUUNISED.....	6
3.1 Lapsed algvanuses sünnihetkest kuni 4. kuuni	6
3.1.1 Algvanuses sünnihetkest kuni 4-kuuste laste motoorse ja kognitiivse arengu ning käitumisega seotud aspektid	6
3.1.2 Soovitavad mänguasjade alamkategoriad.....	7
3.2 Lapsed algvanuses 4 kuud kuni 8 kuud.....	7
3.2.1 Algvanuses 4-kuuste kuni 8-kuuste laste motoorse ja kognitiivse arengu ning käitumisega seotud aspektid	7
3.2.2 Soovitavad mänguasjade alamkategoriad.....	8
3.3 Lapsed algvanuses 8 kuud kuni 12 kuud	9
3.3.1 Algvanuses 8-kuuste kuni 12-kuuste laste motoorse ja kognitiivse arengu ning käitumisega seotud aspektid	9
3.3.2 Soovitavad mänguasjade alamkategoriad.....	9
3.4 Lapsed algvanuses 12 kuud kuni 18 kuud.....	10
3.4.1 Algvanuses 12-kuuste kuni 18-kuuste laste motoorse ja kognitiivse arengu ning käitumisega seotud aspektid	10
3.4.2 Soovitavad mänguasjade alamkategoriad.....	11
3.5 Lapsed algvanuses 18 kuud kuni 24 kuud.....	12
3.5.1 Algvanuses 18-kuuste kuni 24-kuuste laste motoorse ja kognitiivse arengu ning käitumisega seotud aspektid	12
3.5.2 Soovitavad mänguasjade alamkategoriad.....	12
3.6 Lapsed algvanuses 24 kuud kuni 36 kuud.....	13
3.6.1 Algvanuses 24-kuuste kuni 36-kuuste laste motoorse ja kognitiivse arengu ning käitumisega seotud aspektid	13
3.6.2 Soovitavad mänguasjade alamkategoriad.....	14
3.7 Lapsed algvanuses 3 aastat kuni 4 aastat	16
3.7.1 Algvanuses 3-aastaste kuni 4-aastaste laste motoorse ja kognitiivse arengu ning käitumisega seotud aspektid	16
3.7.2 Soovitavad mänguasjade alamkategoriad.....	17
3.8 Lapsed algvanuses 4 aastat kuni 6 aastat	19
3.8.1 Algvanuses 4-aastaste kuni 6-aastaste laste motoorse ja kognitiivse arengu ning käitumisega seotud aspektid	19
3.8.2 Soovitavad mänguasjade alamkategoriad.....	20
3.9 Lapsed algvanuses 6 aastat kuni 8 aastat	21
3.9.1 Algvanuses 6-aastaste kuni 8-aastaste laste motoorse ja kognitiivse arengu ning käitumisega seotud aspektid	21
3.9.2 Soovitavad mänguasjade alamkategoriad.....	22
3.10 Lapsed algvanuses 8 aastat kuni 14 aastat.....	23
3.10.1 Algvanuses 8-aastaste kuni 14-aastaste laste motoorse ja kognitiivse arengu ning käitumisega seotud aspektid	23
3.10.2 Soovitavad mänguasjade alamkategoriad.....	24
Lisa A (teatmelisa) Mänguasja klassifitseerimissüsteem, kategooriate ja alamkategooriate kirjeldus.....	25
Lisa B (teatmelisa) Elektrooniliste mänguasjadega seotud kaalutlused.....	33
Kirjandus.....	34

EUROOPA EESSÕNA

Dokumendi (CEN ISO/TR 8124-8:2016) on koostanud tehniline komitee ISO/TC 181 „Safety of toys“ koostöös tehnilise komiteega CEN/TC 52 „Safety of toys“, mille sekretariaati haldab DS.

Tuleb pöörata tähelepanu võimalusele, et dokumendi mõni osa võib olla patendiõiguse objekt. CEN [ja/või CENELEC] ei vastuta sellis(t)e patendiõigus(t)e väljaselgitamise ega selgumise eest.

Teavet EL-i mänguasjade ohutuse direktiivi reguleerimisalasse kuuluvate konkreetsete mänguasjade vanuselise klassifikatsiooni kohta leiate Euroopa Komisjoni juhenddokumentidest, mis on kättesaadavad nende veebilehelt.

Jõustumisteade

CEN on dokumendi ISO/TR 8124-8:2016 teksti muutmata kujul üle võtnud kui CEN ISO/TR 8124-8:2016.

EESSÕNA

ISO (International Organization for Standardization) on ülemaailmne rahvuslike standardimisorganisatsioonide (ISO rahvuslike liikmesorganisatsioonide) föderatsioon. Tavaliselt tegelevad rahvusvahelise standardi koostamisega ISO tehnilised komiteed. Kõigil rahvuslikel liikmesorganisatsioonidel, kes on mingi tehnilise komitee pädevusse kuuluvast valdkonnast huvitatud, on õigus selle komitee tegevusest osa võtta. Selles töös osalevad ka ISO-ga seotud rahvusvahelised riiklikud organisatsioonid ning vabaühendused. Kõigis elektrotehnika standardimist puudutavates küsimustes teeb ISO tihedat koostööd Rahvusvahelise Elektrotehnikakomisjoniga (IEC).

Selle dokumendi väljatöötamiseks kasutatud ja edasiseks haldamiseks mõeldud protseduurid on kirjeldatud ISO/IEC direktiivide 1. osas. Eriti tuleb silmas pidada eri heakskiidukriteeriumeid, mis on eri liiki ISO dokumentide puhul vajalikud. See dokument on kavandatud ISO/IEC direktiivide 2. osas esitatud toimetamisreeglite kohaselt (vt www.iso.org/directives).

Tuleb pöörata tähelepanu võimalusele, et dokumendi mõni osa võib olla patendiõiguse objekt. ISO ei vastuta sellis(t)e patendiõigus(t)e väljaselgitamise ega selgumise eest. Dokumendi väljatöötamise jooksul väljaselgitatud või selgunud patendiõiguste üksikasjad on esitatud peatükis „Sissejuhatus“ ja/või ISO-le saadetud patentide deklaratsioonide loetelus (vt www.iso.org/patents).

Mis tahes selles dokumendis kasutatud äriline käibenimi on kasutajate abistamise eesmärgil esitatud teave ja ei kujuta endast toetusavaldust.

Selgitused vastavushindamisega seotud ISO eriomaste terminite ja väljendite kohta ning teave selle kohta, kuidas ISO järgib WTO tehniliste kaubandustöke lepingus sätestatud põhimõtteid, on esitatud järgmisel aadressil: [Foreword - Supplementary information](#).

Selle dokumendi eest vastutab tehniline komitee ISO/TC 181 „Safety of toys“.

Teine väljaanne tühistab ja asendab esimest väljaannet (ISO/TR 8124-8:2014), mis on tehniliselt üle vaadatud.

ISO 8124 koosneb üldpealkirja „Safety of toys“ all järgmistest osadest:

- Part 1: Safety aspects related to mechanical and physical properties;
- Part 2: Flammability;
- Part 3: Migration of certain elements;
- Part 4: Swings, slides and similar activity toys for indoor and outdoor family domestic use;
- Part 5: Determination of total concentration of certain elements in toys;
- Part 6: Certain phthalate esters in toys and children's products;
- Part 7: Requirements and test methods for finger paints;
- Part 8: Age determination guidelines (tehniline aruanne).

1 KÄSITLUSALA

Selles tehnilises aruandes on toodud suunised vähima vanuse kindlaksmääramiseks, millest alates hakkavad lapsed kindlatesse mänguasjade alamkategoriatesse kuuluvate mänguasjadega mängima, ning see on eelkõige suunatud tootjatele ja asutustele, kes hindavad mänguasjade vastavust ohutusstandarditele.

Samuti võivad seda tehnilist aruannet viitena kasutada lastemängudega tegelevad turustajad, asutused ja organisatsioonid, samuti lasteasutused, õpetajad, muud spetsialistid, kes kasutavad mänguasju oma tavapärase tegevuses, ning tarbijad, et määrata kindlaks mänguasjade sobivus vähima vanuse järgi.

Vanus, mil lastel arenevad erinevad võimed, on iga lapse puhul ainuline. Need suunised illustreerivad vanusevahemikke, mille jooksul on tüüpilisel lapsel teatud võimed arenenud.

Kuigi vanuserühma määramine mõjutab ohutust, pole need suunised mõeldud konkreetsete ohutusnõuete käsitlemiseks. Konkreetsed ohutusnõuded mänguasjadele on esitatud mänguasjade ohutuse standardisarjas ISO 8124 (ja muudes piirkondlikes mänguasjade ohutusstandardites ja määrustes). Näiteks piiravad sellised standardid lämbumisohu tõttu väikeste osade ja väikeste pallide olemasolu teatud vanuserühmadele mõeldud mänguasjades.

Need vanuse kindlaksmääramise suunised põhinevad ekspertide nõuannetel ja laste traditsioonilistel mängimise harjumustel ning võivad erineda riiklikest või piirkondlikest määrustest või direktiividest, mis liigitavad mänguasja või mänguasjade kategooria erinevatesse vanuserühmadesse.

Lisas B on toodud üksikasjad selle kohta, kuidas võeti nende vanuse kindlaksmääramise suuniste väljatöötamisel arvesse teavet elektrooniliste mänguasjade ja mänguasjades sisalduva elektroonika kohta.

2 TERMINID JA MÄÄRATLUSED

Dokumendi rakendamisel kasutatakse allpool esitatud termineid ja määratlusi.

2.1

vanuserühm (*age group*)

lapsed, kes kõik jäävad laste motoorse ja kognitiivse arengu ning käitumisega määratletud vanusevahemikku

MÄRKUS Võetud viitest [4].

2.2

kategooria (*category*)

laste kasutatavate mänguasjade tüüp või rühm, mis moodustab mänguasjade kategooria

MÄRKUS 1 Mänguasjade kategooriad vastavalt mänguasja eesmärkidele ja funktsioonidele on järgmised:

- sensomotoorsed tegevused – 1. vanuserühm;
- mänguasjad füüsiliseks tegevuseks;
- mänguasjad intellektuaalseks tegevuseks;
- mänguasjad, mis jäljendavad tehnilist maailma;
- mänguasjad tunnete ja empaatia arendamiseks;
- mänguasjad loominguliseks tegevuseks;
- mänguasjad sotsiaalseteks suheteks.

MÄRKUS 2 Vt viited [1] ja [2].